

**ОДЕСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ
АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

**«АНТИКРИЗОВЕ
УПРАВЛІННЯ ТВАРИННИЦЬКИМИ
ОБ'ЄКТАМИ РІЗНИХ ВИДІВ»**

***Доповідач: доктор с.-г. наук, професор,
професор кафедри технології
виробництва і переробки продукції
тваринництва Руслан СУСОЛ,
E-mail : r.susol@ukr.net***

Одеса – 2025

Доцільність впровадження проєкту базується на досягненні його мети:

Основна мета антикризового управління —
забезпечення стабільної роботи тваринницьких господарств за рахунок
виробництва продукції з низькою собівартістю за оптимального рівня
продуктивності, мінімізація виробничих втрат і збереження
продуктивності за **різних сценаріїв (в т.ч. Кліматичних змін!).**

Шляхи вирішення ПРОБЛЕМИ:

✓ 1. Оцінка ризиків і слабких місць

Проведення SWOT-аналізу господарства.

Ідентифікація потенційних криз: низька продуктивність, дефіцит кормів, енергоресурсів, хвороби тварин, збої в логістиці...

✓ 2. Розробка антикризових планів

Створення сценаріїв дій у разі надзвичайних ситуацій.

Підготовка резервів кормів, енергії, ліків/ проф-ка хвороб.

✓ 4. Впровадження цифрових рішень

Використання програм для моніторингу стану тварин і контролю витрат.

Автоматизація годівлі, утримання, доїння, вентиляції тощо.

✓ 6. Підвищення кваліфікації персоналу

Навчання управлінців та працівників сучасним методам роботи в умовах кризи.

✓ 3. Оптимізація управління ресурсами

Раціональне використання кормів, води, енергії.

Впровадження енергозберігаючих технологій (біогаз, сонячні панелі).

✓ 5. Генетична та технологічна модернізація

Підбір продуктивних порід, адаптованих до умов.

Вдосконалення умов утримання (мікроклімат, щільність поголів'я).

✓ 7. Диверсифікація джерел доходу

Розвиток переробки продукції, створення кооперативів, додаткові послуги, формування доданої вартості.

Проект «АНТИКРИЗОВЕ УПРАВЛІННЯ ТВАРИННИЦЬКИМИ ОБ'ЄКТАМИ РІЗНИХ ВИДІВ» орієнтований на:

Це сільськогосподарські підприємства різних форм власності та потужностей, що займаються або планують займатися тваринництвом різних видів

Що для цього потрібно?

Взаємодія СП та НПП ОДАУ (Консультації, аудит, укладання договору між СП та ОДАУ на предмет госпдоговірної тематики)

ЗАЦІКАВЛЕНІ СТОРОНИ

Основними споживачами продукції можуть бути:

- **Фермерські господарства (малі та середні)**
- **Агрохолдинги з тваринництвом у структурі**
- **Приватні тваринницькі підприємства (велика рогата худоба, свинарство, птахівництво, вівчарство)**
- **Кооперативи, ОСГ і кластери тваринницького спрямування**
- **Громадські організації/Асоціації, які працюють у сфері АПК**

Аналоги в Україні та світі

В Україні є аналоги – це діючі госпдоговірні тематики з НДР (НУБІП України, МНАУ, ПДАУ)

У країнах ЄС та США наука й бізнес активно співпрацюють, створюючи ефективні моделі інноваційної економіки.

Ключові форми та приклади такої взаємодії:

EU **Європейський Союз**

✓ **Грантові програми ЄС (Horizon Europe, EIT Food)**

•Європейські компанії об'єднуються з університетами для спільних досліджень у сфері сталого виробництва, біотехнологій, цифровізації.

✓ **Living Labs (живі лабораторії)**

•В агросекторі фермери, науковці, IT-фахівці тестують рішення **в реальних умовах**. Наприклад: SmartAgriHubs, IoF2020.

✓ **Агроінноваційні кластери**

•Регіональні об'єднання бізнесу, науковців, освітян, уряду (наприклад, **Wageningen University & Research** у Нідерландах є центром агропартнерства).

US **США**

✓ **Технологічні парки та інкубатори**

•При університетах створюються технопарки (наприклад, **Stanford Research Park, MIT Innovation Initiative**), де стартапи можуть використовувати наукову інфраструктуру.

•Бізнес фінансує дослідження, а науковці допомагають створювати продукти.

✓ **Публічно-приватні партнерства (PPP)**

•Приклад: **AgTech** компанії співпрацюють з університетами для розробки генетично вдосконалених культур або тварин.

✓ **Фонди комерціалізації інновацій**

•Університети мають офіси **трансферу технологій** — допомагають науковцям оформити патенти та передати їх у бізнес.

Моделі, які варто наслідувати в Україні

- Університетські стартапи на аграрну тематику.
- Агроінкубатори при ОДАУ.
- Технопарки або дослідні ферми у співпраці з агрофірмами.
- Створення асоціацій з тваринницького напрямку

Модель “Наука – Бізнес – Тваринництво” на базі ОДАУ

Мета:

Оптимізувати технології виробництва тваринницької продукції шляхом наукового супроводу, досліджень і впровадження інновацій.

Компоненти моделі:

1. Науково-дослідна ферми/ філії кафедр ОДАУ

- База для випробування годівлі, утримання, цифрових систем моніторингу.
- Дані використовуються для аналітики й рішень.

2. Партнерство з бізнесом

- Агropідприємства регіону залучаються до тестування технологій.
- Бізнес фінансує дослідження або отримує доступ до пілотних рішень.

3. Центр антикризового управління у тваринництві

- Аналітика, аудит, планування для фермерів у складних умовах.
- Розробка сценаріїв оптимізації витрат і підвищення продуктивності.

4. Цифрова платформа

- Онлайн-моніторинг тварин (здоров'я, прирости, поведінка).
- Інтеграція з IoT-датчиками, рекомендації на базі AI/ML (наприклад, система раннього виявлення хвороб).

5. Залучення студентів

- Практики, дослідження, дипломи на базі реального бізнесу.
- Формування навичок аналітики, управління даними, кризового менеджменту.

Переваги для бізнесу:

- Доступ до перевірених технологій.
- Зменшення ризиків і собівартості продукції.
- Індивідуальні рішення з урахуванням кризових викликів (продуктивність, дефіцит ресурсів, ринки збуту).
- PR-ефект: участь у сталому, інноваційному проєкті з університетом.

БІЗНЕС - МОДЕЛЬ

У результаті: поєднання ринкових механізмів, державної підтримки, науки та міжнародного досвіду дозволяє забезпечити сталу фінансову базу для впровадження антикризового управління в тваринництві.

◆ 1. Господарська діяльність агропідприємств

- Продаж продукції тваринництва (молоко, м'ясо, молодняк тощо)
- Підвищення продуктивності та зниження витрат завдяки впровадженню оптимізованих технологій
- Виробництво біоенергетичних ресурсів (біогаз, компост) з відходів

◆ 2. Співфінансування з державного та місцевого бюджетів

- Програми підтримки сільського господарства
- Компенсація за збереження робочих місць у сільській місцевості
- Гранти від обласних державних адміністрацій та держпідтримка інновацій

◆ 3. Участь у міжнародних грантових програмах

- Horizon Europe, USAID, Erasmus+ (науково-прикладні компоненти)
- Кошти екологічних та аграрних фондів (наприклад, UNEP, FAO)
- Технічна допомога з боку ЄС або США

◆ 4. Комерційне партнерство з бізнесом

- Інвестиції в дослідження та пілотні проекти
- Співпраця з агрохолдингами та виробниками обладнання
- Передача технологій та ноу-хау на основі ліцензування

◆ 5. Послуги, що надаються ОДАУ

- Консалтинг, аудит, сертифікація технологій
- Проведення навчань, семінарів, майстер-класів
- Науково-дослідні проекти на замовлення аграрного бізнесу

**СПІВПРАЦЯ НАУКИ І БІЗНЕСУ:
МОДЕЛЬ «НАУКА — БІЗНЕС — ТВАРИННИТТВО
НА БАЗІ ОДАУ**

ФІНАНСУВАННЯ

ДЕРЖАВНІ
ГРАНТИ

МІЖНАРОДНІ
ПРОГРАМИ
(HORIZON,
USAID)

ОСВІТНІ
ПРОГРАМИ

СПІЛЬНІ
ПРОЄКТИ

Практичний приклад співпраці СП та ОДАУ (формула цінності):

- підвищення продуктивності,
- зниження собівартості одиниці продукції завдяки наших програм селекції, моделям раціонів/ систем утримання

Ми вже допомогли: ТОВ «Агропрайм Холдинг», ТОВ «АМК», ПРАТ «Ізмаїл Наваско», СТОВ «Мрія», СФГ «Барвінок», ТОВ «Агрофірма «Шаболат», СВК «Маяк» Одеської області, ТОВ Агрофірма «Глушки», ТОВ «Острійківське» ТОВ «АІС», ТОВ «Шупики», ПРАТ «Агрофорт», ПП «Євросем» Київської області та ін.

КОМАНДА кафедри ТВППТ

Для реалізації проєктів пов'язаних з молочним та м'ясним скотарством буде задіяна команда:

Алла КИТАЄВА Руслан СУСОЛ Наталія КІРОВИЧ Тетяна ПУШКАР Олена БЕЗАЛТИЧНА Айман Анвар АЛЬСАЛІХІН

r.susol@ukr.net

+38067-919-84-82

kafedratvppt@ukr.net

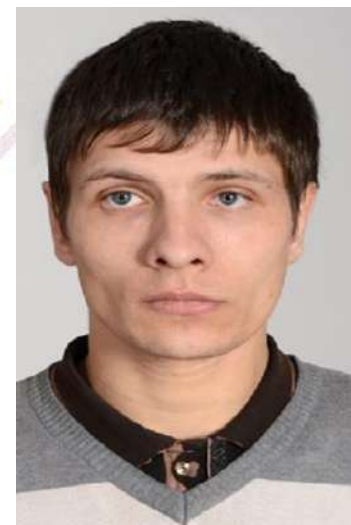
КОМАНДА кафедри ТВППТ

Для реалізації проєктів пов'язаних з галуззю свинарства буде задіяна команда:

Руслан СУСОЛ

r.susol@ukr.net

Олександр ТАЦІЙ

kafedratvppt@ukr.net

КОМАНДА кафедри ТВППТ
Для реалізації проєктів пов'язаних з
птахівництвом
буде задіяна команда:

Руслан СУСОЛ

r.susol@ukr.net

Валентина ЯСЬКО

kafedratvppt@ukr.net

КОМАНДА кафедри ТВППТ

Для реалізації проєктів пов'язаних з вівчарством та козівництвом буде задіяна команда:

Алла КИТАЄВА Ігор СЛЮСАРЕНКО Вікторія СЛЮСАРЕНКО

kafedratvppt@ukr.net

Для реалізації проєктів пов'язаних з **КОНЬАРСТВОМ** та **КІНОЛОГІЄЮ** буде задіяно:

Світлана КОСЕНКО

kafedratvppt@ukr.net

ДЯКУЮ ЗА УВАГУ!

ОДАУ